

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33904
Nom: Història de l'art iberoamericà
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1006 - Grau en Història de l'Art	Facultat de Geografia i Història	4	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1006 - Grau en Història de l'Art	Art i Territori	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CHIVA BELTRAN JUAN

DOMENECH GARCIA SERGI

RESUM

Aquesta assignatura té com a objectiu introduir l'alumnat a l'estudi de l'art, l'arquitectura i la cultura visual d'Amèrica en el període colonial, especialment als virregnats hispànics. L'acostament a aquesta extensa producció artística –tot i recolzant-se en el sentit diacrònic i geogràfic que ha caracteritzat la disciplina– es farà a partir de l'estudi de tipologies, temes i problemes. De la mateixa manera, es realitzarà una aproximació des d'una anàlisi crítica que atenga nous plantejaments metodològics i mirades interdisciplinàries.

gics i mirades interdisciplinàries.

v>

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No hi ha requisits previs

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat d'anàlisi i de síntesi a partir de la informació procedent dels diversos continguts de la història d'art i la seua aplicació en l'activitat professional.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics adquirits a través d'un raonament crític aplicat a l'anàlisi i la valoració d'alternatives.

Capacitat per aplicar els coneixements bàsics a futures situacions professionals, mitjançant l'organització i la planificació adequades dels continguts de la història de l'art.

Capacitat per presentar i exposar oralment i per escrit projectes de gestió i de discussió de tots els camps d'actuació de la història de l'art.

Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants i emetre judicis que incloguen una reflexió sobre aspectes de la producció artístiques en les diverses facetes.

Coneixement crític de les coordenades espaciotemporals de la història de l'art.

Coneixement de la bibliografia actualitzada, anàlisi crítica d'aquesta, i capacitat per realitzar una síntesi a partir d'un posicionament crític.

Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat a través del coneixement d'altres cultures.

Saber aplicar una metodologia científica per a qualsevol tipus d'actuació i de decisió en relació amb els coneixements d'història de l'art.

Saber utilitzar els coneixements adquirits en la formulació d'hipòtesi, realització de síntesi i formulació ordenada de conclusions.

Visió diacrònica regional i completa dels fenòmens artístics territorials.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Bloc I. Introducció

Història, invenció i conquesta d'Amèrica. Perspectives: història de l'art global, descolonització i història de l'art. Terminologia i debats actuals.

Bloc II. Urbanisme, territori i primera evangelització

El model urbà americà. El segle XVI novohispà. L'organització del territori: arquitectura civil i fortaleses. L'arquitectura de la primera evangelització i la pintura indígena.

Bloc III. Identitat i llenguatge artístic local a les arts americanes

El gir urbà a l'arquitectura religiosa. Classicisme, matematització i maduresa de l'arquitectura a Amèrica. Pràctica artística, cultura i retòrica visual a Amèrica. Fronteres i evangelització.

Bloc IV. Conclusions: Academicisme i Independència**VOLUM DE TREBALL (HORES)****ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	40,00
Preparació de classes	20,00
Preparació d'activitats d'avaluació	30,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT**CLASSES PRESENCIALS**

Assistència a classes

PREPARACIÓ CLASSES TEÓRIQUES

Es faran a partir dels materials que facilitarà el professor i d'altres que cercaran els alumnes.

PREPARACIÓ DE TREBALLS PRÀCTICS

Realització d'activitats de seguiment per a la seva discussió acadèmica a l'aula.

TUTORIES

- a) Tutories programades: cap.
- b) Tutories no programades: nombre indefinit per a orientació i necessitats docents.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

Conferències i/o visites organitzades pel professorat de l'assignatura.

AVALUACIÓ

S'avaluarà:

- 1- El seguiment de la preparació de les classes. Aquest control es farà mitjançant els exercicis realitzats. S'avaluarà la participació i el treball continuat dels alumnes.
- 2- Les lectures recomanades i les activitats complementàries.
- 3- L'examen final, en el qual es valoraran tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits com l'aplicació pràctica.

El percentatge exacte que representa cadascun d'aquests aspectes o blocs d'avaluació en la nota final es el següent:

Lectures: 20%

Activitats de seguiment i activitat complementària: 20%

Prova escrita (examen final): 60%

Total: 100%

Cal assolir una puntuació mínima de 4/10 punts en l'examen per fer mitjana amb la resta de qualificacions.

BIBLIOGRAFIA

- ALCALÁ, Luisa Elena; BROWN, Jonathan (ed.), Pintura en Hispanoamérica, 1550-1820, Madrid, El Viso, 2014.
- BÉRCHEZ GÓMEZ, Joaquín, "El Arte de la Edad Moderna en Iberoamérica", en Juan Antonio Ramírez (dir.) Historia del Arte. La Edad Moderna, Vol 3, Madrid, Alianza Editorial, pp. 370-422.
- BÉRCHEZ, Joaquín, Arquitectura mexicana de los siglos XVII y XVIII, Madrid, 1992.
- BROWN, Jonathan (dir.), BÉRCHEZ, Joaquín (com.), Los siglos de oro en los virreinos de América [cat. exp.], Madrid, 1999.
- CUADRIELLO, Jaime, "El origen del reino y la configuración de su empresa", en Los pinceles de la historia: el origen del reino de la Nueva España, 1680-1750, México, Museo Nacional de Arte, 1999, pp. 50-107.
- GUTIÉRREZ HACES, Juana (Coord), Pintura de los Reinos. Identidades compartidas. Territorios del mundo hispánico, siglos XVI-XVIII. Vol. I-II. Madrid, 2008.
- GUTIÉRREZ HACES, Juana (Coord), Pintura de los Reinos. Identidades compartidas. Territorios del mundo hispánico, siglos XVI-XVIII. Vol. III-IV. Madrid, 2009.
- GUTIÉRREZ, Ramón (coord.), Arquitectura y urbanismo en Iberoamérica, Madrid, Cátedra, 2002.
- GUTIÉRREZ, Ramón (coord.), Pintura, escultura y artes útiles en Iberoamérica, 1500-1825, Madrid, Cátedra, 1995.
- KAGAN, Richard, MARÍAS, Fernando, Imágenes urbanas del mundo hispánico, 1493-1780, Madrid, 1998.
- KASL, Ronda (Ed.), Sacred Spain. Art and Belief in the Spanish World. Indianapolis Museum of Art, Yale University Press / New Haven, London / Indianapolis, 2009.
- KENNEDY, Alexandra, Arte de la Real Audiencia de Quito, siglos XVII-XIX. Patronos, corporaciones y comunidades, Guipúzcoa, Nerea, 2002.

- KUBLER, George, *Arquitectura mexicana del siglo XVI*, México, Fondo de Cultura Económica 1984.
- MUJICA PINILLA, Ramón, "Arte e identidad: las raíces culturales del barroco peruano", en *El barroco peruano*, Lima, Banco de Crédito, 2002, pp. 1-57.
- MUJICA PINILLA, Ramón, *La imagen transgredida: estudios de iconografía peruana y sus políticas de representación simbólica*, Fondo Editorial del Congreso del Perú, 2016.
- RISHEL, Joseph J., STRATTON-PRUITT, Suzanne (comps.), *Revelaciones. Las artes en América Latina, 1492-1820*, México, Fondo de Cultura Económica, 2007.
- SEBASTIÁN, Santiago, *El Barroco Iberoamericano*, Madrid, Encuentro, 1990.
- TERÁN, Fernando de (dir.), *La ciudad hispanoamericana. El sueño de un orden*, Madrid, Centro de Estudios Históricos de Obras Públicas y Urbanismo, 1989.